

Prepositions

Many of the commonest prepositions have been used in preceding chapters. But prepositions can be difficult (in any language), because they often do not “feel” logical and Dutch is no exception. The best way to learn them is to read a lot, try to use them in writing and speaking and just memorize them.

19.1 Most commonly used prepositions

aan	at	met	with	te	to
achter	behind	na	after	tegen	against
beneden	below	naar	toward	tegenover	opposite
bij	at, with	naast	next to	tot	up to
binnen	inside of	om	around	tussen	between
boven	above	onder	under	uit	out of
buiten	outside of	op	on	van	from
door	through	over	over	voor	for
in	in	rond(om)	around	vóór	in front of
langs	along	sinds	since	zonder	without

You will find several more in advanced grammars.

aan, **bij**, **in**, **om**, **op**, **over**, **van** and **voor** are the most likely to have idiomatic, unpredictable meanings:

- *aan*:

Hij doof aan één oor.

He is deaf in one ear.

Ik ben nu aan het werk.

I'm at work now.

In Africa is op veel plaatsen gebrek aan water.

In many places in Africa there is a lack of water.

Wij brachten vorig jaar een bezoek aan het oudste museum van Nederland.

Last year we paid a visit to the oldest museum in the Netherlands.

Na de orkaan was er grote behoefte aan vers water.

Following the hurricane there was a great need for fresh water.

- *bij:*

Zij moet morgen bij de tandarts zijn.

She has to go to the dentist's tomorrow.

Ik heb alleen een kleine tas bij me.

I only have a small bag with me.

Bij ons thuis dronken we altijd om drie uur een kopje thee.

At our place we always had a cup of tea at three o'clock.

Bij deze temperatuur kan ik niet werken.

I can't work in a temperature like this.

Bij slecht weer kruipt onze hond altijd in een donker hoekje.

In bad weather our dog always crawls into a dark corner.

- *in:*

Deze week is de koffie in de aanbieding.

This week coffee is on sale.

Ik zag haar gisteren in de trein.

Yesterday I saw her on the train.

Ik heb mijn tas in de bus laten liggen.

I left my bag on the bus.

We gaan in twee dagen verhuizen.

We're going to be moving in two days.

In de oorlog woonde hij in Amsterdam.

During the war he lived in Amsterdam.

Zij is in gesprek met haar buurvrouw.

She is in a conversation with her neighbor.

- *met:*

Met Pasen eet ik altijd veel te veel paaseitjes.

At Easter I always eat too many Easter eggs.

Je moet nu eens ophouden met dat gezeur!

It's time to stop that whining!

Gaan jullie met z'n tweeën naar de opera?

Are the two of you going to the opera together?

Hij is er deze week niet: hij is met vakantie naar Europa.

He isn't here this week. He's on vacation in Europe.

Zij zijn met z'n tweeën.

There are two of them; they're a twosome

Wij zijn met ons drieën.

There are three of us; we're a threesome.

Gefeliciteerd met je verjaardag!

Happy birthday!

Met Van den Berg!

Van den Berg speaking! (answering the phone)

- *om:*

lood om oud ijzer.

Six of one and a half dozen of the other.

Om twee uur begint de eerste filmvoorstelling.

The first showing of the film starts at two o'clock.

Deze conferentie wordt om het jaar georganiseerd.

This conference is organized every other year.

Om die reden gaan we over een jaar naar België.

For that reason we're going to Belgium next year.

Hoe laat vertrek jij? Om negen uur.

At what time do you leave? At nine o'clock.

- *op:*

Hij zit nog op school.

He's still in school.

Wij zijn elkaar op het feest weer tegengekomen.

We met at the party.

Mijn moeder kookt elektrisch, maar ik kook het liefst op gas.

My mother has an electric stove, but I prefer to cook with gas.

Alle stoute kinderen moesten vroeger op de gang staan.

It used to be that all naughty children had to stand out in the hall.

- *over:*

ze hebben het over . . .   they're talking about . . .

Over 50 jaar weet niemand meer wat een typemachine is.

In 50 years, nobody will know what a typewriter is any more.

Je kunt deze bus gerust nemen. Hij rijdt over Apeldoorn.

You can take this bus. It goes via Apeldoorn.

vrijdag over een week   a week from Friday

over veertien dagen   in two weeks

over een maand of drie   in two or three months

Het is kwart over drie.   It is three fifteen.

- *tegen:*

tegen die tijd   toward that time

Hij zei tegen mij dat de wedstrijd afgelast is.

He told me (said to me) that the competition has been canceled.

Hij komt tegen zeven uur.

He will be here at about seven o'clock.

Wij komen tegen de avond wel even langs.

We'll drop by for a moment towards evening.

Tegen die tijd moet je mij maar even waarschuwen.

Let me know around that time.

- *tussen:*

Note that the preposition that usually means "between" is sometimes used with a singular noun:

De stoel staat tussen de tafel en het raam.

The chair is between the table and the window.

Zij eet elke dag tussen de middag een kop soep.

Every day around noon she has a cup of soup.

Mijn jas zat tussen de deur.

My coat was (caught) between the door and the frame.

- *van:*

Slaagt hij voor zijn examen? Ik denk van wel.

Will he pass his exam? I think so.

Wij zijn van plan volgend jaar naar Vietnam te gaan.

We plan to go to Vietnam next year.

Een mens kan nu eenmaal niet van brood alleen leven.

Man cannot live by bread alone.

Hebt u terug van 25 euro?

Do you have change for 25 euros?

van de week   this week

Hier is mijn krant. Die van jou is daar.

Here is my newspaper. Yours is there.

- *voor:*

Ik heb de studenten stuk voor stuk een beurt gegeven.

I took all the students in turn, one by one.

De koeien gaan een voor een de schuur in.

The cows go into the barn one by one.

Ik voor mij weet het niet zeker.

As for me, I don't know for sure.

Hij is er doof voor.

He turns a deaf ear to it.

Wat voor een auto hebben jullie?

What kind of a car do you have?

Voor drie jaar woonde zij nog in een studentenflat.

Three years ago she was still living in a student apartment.

Voor mijn part ga je nu naar huis.

As far as I'm concerned you can go home now.

19.2 Verb + preposition

Many verbs are commonly used together with a particular preposition, the selection of which is not predictable from a knowledge of English. These combinations can only be learned individually.

A few examples of verbs with their most usual preposition:

Zij hebben het over het weer.

They are talking about the weather.

Zij wacht al een uur op me.

She has been waiting for me for an hour.

Hij vraagt om het adres.

He asks for the address.

Lach je om het t.v.-programma?

Are you laughing at the TV program?

Ik denk niet vaak aan haar.

I don't think of/about her often.

Denk om je moeder!

Remember your mother!

De duinen bestaan hoofdzakelijk uit zand.

The dunes consist mostly of sand.

Ik houd niet van sinaasappels.

I don't like oranges.

Zij lijkt op haar moeder.

She looks like her mother.

Dat zei hij niet tegen mij.

He didn't say that to me/tell me that.

Wij kijken naar de film.

We are at the film.

Zij kijkt op de klok.

She looks at the clock.

Ik zoek naar mijn overhemd.

I'm looking for my shirt.

19.2.1 Some more examples

- *antwoorden op* iets:

Hij antwoordt op de vraag van een van de journalisten.

He responds to the question from one of the journalists.

- *afhangen van:*

Dat hangt van de omstandigheden af.

That depends on the circumstances.

Dat hangt ervan af.

That depends.

- *beginnen aan* iets:

Daar begin ik niet aan.

I won't have anything to do with that.

- *beginnen met* iets:

Volgende week beginnen zij met de verbouwing.

Next week they'll start construction.

- *denken over:*

Ik denk erover volgend jaar naar Europa te gaan.

I'm thinking about going to Europe next year.

- *geloven aan:*

Toen ik zes was, geloofde ik nog aan Sinterklaas.

When I was six I still believed in St. Nicholas.

- *geloven in:*

Ik geloof heilig in zijn laatste plan.

I'm a fervent believer in his latest plan.

Hij gelooft niet meer in God.

He no longer believes in God.

- *genieten van:*

Vandaag konden we genieten van een lekker zonnetje.

Today we were able to enjoy some nice sunshine.

- *geven aan:*

Kunt u dat aan hem geven?

Would you pass this on to him?

- *herinneren aan* iemand/iets:
Mag ik u eraan herinneren dat we volgende week een afspraak hebben?
 May I remind you that we have an appointment next week?
- *zich interesseren voor*:
Zij interesseert zich erg voor de Nederlandse schilderkunst.
 She is very interested in Dutch painting.
- *luisteren naar*:
Jullie luisteren zeker vaak naar deze radiozender?
 You probably listen to this radio station a lot, don't you?
- *raden naar*:
Kun je raden naar de betekenis van dit woord?
 Can you guess the meaning of this word?
- *slagen voor*:
Hij is de eerste keer niet voor zijn rijexamen geslaagd.
 He didn't pass his driving test the first time.
- *twijfelen aan*:
Er wordt aan zijn woorden getwijfeld.
 There is some doubt about what he says.
- *zich vergissen in*:
Ik heb me erg in hem vergist.
 I badly misjudged him.
- *zich verheugen op*:
Het meisje verheugt zich erg op het bezoek van haar grootouders.
 The girl is looking forward eagerly to her grandparents' visit.
- *voorzien van*:
De professor heeft die scriptie voorzien van commentaar.
 The professor provided that paper with commentary.

- *wachten op:*

Wij zitten al uren op je te wachten!

We've been waiting for you for hours!

- *zoeken naar:*

Ik zoek al uren naar mijn woordenboek.

I've been looking for my dictionary for hours.

19.3 Noun or adjective + preposition

- *behoefte hebben aan:*

Zij hebben grote behoefte aan privacy.

They have quite a need for privacy.

- *blij zijn om iets:*

Ik was blij om mijn moeder.

I was happy for my mother.

- *boos zijn op:*

Hij was boos op zichzelf.

He was mad at himself.

- *het eens zijn met:*

De Tweede Kamer is het niet eens met de minister van justitie.

Parliament doesn't agree with the justice minister.

- *gek zijn op:*

Veel Nederlanders zijn gek op drop.

A lot of Dutch people are crazy about liquorice.

- *gelijk hebben aan iets:*

Daar heb je helemaal gelijk aan.

You're entirely right about that.

- *kwaad zijn op:*

Zijn moeder kan nooit lang kwaad op hem blijven.

His mother can never stay angry with him for long.

- *nieuwsgierig naar:*

Wij zijn erg nieuwsgierig naar onze nieuwe buren.

We're very curious about our new neighbors.

- *spijt hebben krijgen van:*

Je zult er geen spijt van krijgen.

You won't be sorry about that.

- *trek hebben in:*

Ik heb trek in iets hartigs.

I feel like a tasty snack.

- *zin hebben in:*

Hebben jullie ook zo'n zin in een ijsje?

Are you hungry for some ice cream, too?

19.4 er + preposition

Zij hadden veel moeite met de uitspraak.

They had a lot of trouble with the pronunciation.

Zij hadden er veel moeite mee.

They had a lot of trouble with it.

Wij hebben uren op de post gewacht.

We waited hours for the mail.

Wij hebben er uren op gewacht.

We waited hours for it.

For further explanation on the use of the word **er**, see Chapter 21.

19.5 Preposition follows noun

This is an indication that direction rather than position is being emphasized:

- **in de stad** "in the city":

Je kunt dit soort restaurants alleen in de stad vinden.

You can only find this kind of restaurant in town.

- de stad in “into the city, downtown”:

De dagen voor Kerst gaan veel mensen de stad in om inkopen te doen.

In the days before Christmas, a lot of people go downtown to shop.

Er hing een lichte mist over de gracht.

A light fog hung over the canal.

Voor die winkel moet u de brug/gracht over.

To get to that store you have to go over the bridge.

- om de hoek (place) “around the corner”:

Het stadhuis is om de hoek.

The city hall is around the corner.

- de hoek om (going) “around the corner”:

U gaat daar de hoek om en het stadhuis ligt dan aan uw linkerhand.

Go around the corner there and the city hall will be on your left.

(*Note: het hoekje om gaan* “to kick the bucket”)

- op de berg “on the mountain”:

Op de berg ligt nog wel sneeuw.

There is still snow on the mountain.

- de berg op “up the mountain”; de berg af “down the mountain”.

Berg op vind ik veel vermoeiender dan berg af.

I think going uphill is much more tiring than going downhill.

(As in English, Dutch uses this metaphorically as well: **Haar gezondheid gaat snel bergafwaarts** “Her health is quickly going downhill.”)

Note: Refer back to Chapter 10, especially section 10.5, for the appropriate prepositions to be used with expressions of time.

19.5.1 *Let's try it*

Fill in the correct preposition:

- 1 De trein vertrekt pas _____ acht uur 's avonds.
- 2 De president bracht een bezoek _____ België.
- 3 Hij gaat _____ drie dagen naar New York.
- 4 Wij gaan _____ Kerstmis naar mijn oma.
- 5 _____ ons thuis aten we elke avond warm.
- 6 Zij wist niet wat zij _____ die vraag moest antwoorden.
- 7 Jij hebt zin _____ een kopje koffie? Nou, daar is een leuk cafeetje.
- 8 Gefeliciteerd _____ je verjaardag!
- 9 Ik kan dan niet: ik moet om 9 uur _____ de dokter zijn.
- 10 In de zomer genieten wij erg _____ die lange avonden.
- 11 Hij hoopt dat _____ een maand of drie alles opgelost is.
- 12 Hebt u terug _____ 50 euro?
- 13 Ik zal buiten _____ je wachten.
- 14 Mijn kleine broertje zit nog _____ school.
- 15 Geef dat maar _____ de secretaresse.
- 16 Daar heb je helemaal gelijk _____.